

ימורנו״ להחזיר עטרה ליושנה

סמיכה לרבנות ללא היתר הוראה

Dedicated in honor of **Jacqueline** and **Chaim Maltz** by their loving children Michael and Rivka Reena Maltz

13705

Travelling on the Days Proceeding Shabbat

Shiur number 12

In order to be ready for Shabbat, one must begin preparations long before Shabbat begins. This practical point has actual Halakhic ramifications. In this Shiur we will discuss how the requirement to be properly prepared for Shabbat affects how long before Shabbat one is allowed to set out on a journey. We will attempt to understand different Poskim's definitions of what is considered "close to Shabbat."

<u>תלמוד בבלי מסכת שבת דף יט עמוד א</u>

תנו רבנן: אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם לשבת. במה דברים אמורים - לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה - שפיר דמי. ופוסק עמו על מנת לשבות, ואינו שובת, דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אינו צריך. ומצור לצידן, אפילו בערב שבת מותר.

The Beraita addresses two important points:

- a. The prohibition to set sail within three days of Shabbat.
- b. The permission to set sail on Friday for a Mitzvah.

Regarding a situation where the trip will last into Shabbat, the Tannaim disagree as to whether one must make a condition with the ship's crew that the traveling will stop on Shabbat (even though one is aware that they won't actually stop on Shabbat).

Why is it prohibited to set sail within three days of Shabbat? Whatever the prohibition is, why is it waived in certain circumstances? There are several different explanations in the Rishonim:

א. <u>רשב״ם – שביתת כלים</u>

<u>תוספות מסכת עירובין דף מג עמוד א</u>

פסק רשביים דמותר ליכנס בספינה מבעייי בערב שבת.... הא דתניא סוף פייק דשבת (דף יט.) אין מפליגין בספינה פסק רשביים דמותר ליכנס בספינה מבעייי בערב שבת... הא דתניא סוף פייק דשבת (דף יט.) אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים אתיא כבייש דלא שרו לעשות מלאכה בערב שבת אלא בכדי שיעשו מבעוד יום אבל לבייה דשרו עם השמש אף על פי שהמלאכה נעשית בשבת שרי ליכנס ואף על גב דבההיא ברייתא פליגי רבי ורבן שמעון בן גמליאל אליבא דבייש פליגי.

The Rashbam's explanation brings us back to the previous shiurim. He explains that the prohibition stems from the requirement of *shevitat keilim* and follows Beit Shammai, and it is therefore not accepted l'halacha. As we follow Beit Hillel, we are permitted to set sail close to Shabbat.

According to the Rashbam, we learn that even Beit Shammai is willing to set aside the requirement of *shevitat keilim* for the sake of a mitzvah.

The other Rishonim offer other explanations, and the Rashbam apparently rejects all of the other suggested prohibitions involved with setting sail before Shabbat. As we bring the other opinions we will explain why the Rashbam might have disagreed with them.

2. <u>Rabbeinu Chananel – The Prohibition of techumin</u>

<u>רבינו חננאל מסכת שבת דף יט עמוד א</u>

הא דתנו רבנן אין מפליגין בספינה פחות מג׳ ימים קודם לשבת יש מי שאומרים בזמן שגוששת ואין במים י׳ טפחים ומשום גזירת תחומין נגעו בה אבל למעלה מי׳ טפחים לא גזרו ומשום הכי נהגו להפליג בים הגדול

Shiur number 12- Travelling on the Days Proceeding Shabbat

In regards to the Halachot of *techumin*, one's location at the beginning of Shabbat is the determining factor. Chazal forbid travelling more than 2000 Amot (Shulchan Aruch Siman 397 Sif 1, the *techum d'Oraita* is much bigger), in any direction, from one's place on Shabbat. Assuming that a boat will travel more than 2000 Amot (approximately a kilometer) during Shabbat, Rabbeinu Chananel explains that *techumin* is the reason for the prohibition against setting sail before Shabbat.

Rabbeinu Chananel explains that since the rules of *techumin* only apply when travelling up to 10 *tefachim* over land, this prohibition only exists if there is a concern that the boat will travel in shallow water.

The Rif asks several questions on his position:

רי״ף מסכת שבת דף ז עמוד ב

– האי טעמא פריכא הוא

א. דאי מהאי טעמא הוא דאין מפליגין, הוה ליה למיתנא ״אין מפליגין בספינה קטנה״, אמאי תני ספינה סתם, דמשמע בין קטנה בין גדולה?

- ב. ועוד מאי איריא ג׳ ימים, אפי׳ טפי נמי?
 - ג. ועוד לדבר מצוה אמאי שרי?

The Rif asks three questions on Rabbeinu Chananel:

a) Why doesn't the Beraita specify that the prohibition only applies in shallow water?

b) Why is *techumin* not considered a problem when one sets out more than three days before Shabbat?

c) Why does the factor of a Mitzvah override the prohibition of *techumin*?

Why doesn't the Rashbam believe that there is a problem of *techum*?

<u>תוספות מסכת עירובין דף מג עמוד א</u>

אפילו שהספינה הולכת חוץ לתחום בשבת דספינה ממילא אזלא ואיהו לא מידי עביד ובלבד שלא יצא חוץ לספינה והספינה כולה כארבע אמות

Tosafot explains that there is no issue of *techumin* on a boat because the person does not leave his "place" at all - rather, the water beneath his place moves him. The Ohr Zarua explains that Rabbeinu Chananel actually agrees with this understanding, and the problem of *techumin* is merely one of *marit ayin*.

<u>ספר אור זרוע חלק ב - הלכות ערב שבת סימן ג</u>

ונראה בעיני לפרש דפר״ח סבר דתחומין דרבנן אפי׳ למהלך ברגליו ו<u>הכא שהוא יושב וספינה היא דקאזלא</u> משום דמיא הוא דקממטו לה <u>אפי׳ איסורא דרבנן ליכא. אלא משום מראית העין</u> הלכך יום ויומים קודם השבת אסור משום מראית העין דמחזי שרוצה ללכת לדרך בשבת אבל ג׳ ימים קודם השבת שרי דלא אוושא מילתא כולי האי

With this explanation of the Ohr Zarua in mind, we can answer two of the Rif's questions; apparently, when one leaves more than three days before Shabbat, there is no *marit ayin* of *techumin*, since people are not yet thinking about Shabbat.

Additionally, the factor of a Mitzvah overrides any concern of *marit ayin*. The Shulchan Aruch Harav writes something similar:

שולחן ערוד הרב אורח חיים סימן רמח סעיף ה

ואם נכנס לספינה קודם ג׳ ימים לפני השבת דהיינו בשלישי בשבת או קודם לכן, מותר לילך בה בשבת חוץ לתחום ... דכיון שאיסור תחומין אינו אלא מדבריהם, לא רצו להחמיר כל כך לאסור כשנכנס לספינה קודם ג׳ ימים, כיון שהוא אינו עושה כלום, והספינה היא שמוליכה אותו מחוץ לתחום.

The Bach offers another explanation for Rabbeinu Chananel's opinion:

<u>ב״ח אורח חיים סימן רמח אות ד</u>

יש לומר דאיסור תחום אלפים אמה מדרבנן לא אסרוה אלא ביבשה, כיון דאיכא נמי איסור תחומין דבר תורה ביבשה, דהיינו י״ב מיל, אבל במים, שאין שם איסור תחומין דבר תורה כלל, דלא דמי למחנה ישראל שהיה ביבשה, ולא אסרו תחומין במים אלא שלא לחלק בין ים ליבשה. הילכך במקום מצוה לא העמידו דבריהם אלו, דאינן איסור גמור אפילו מדרבנן

The Bach also offers an answer to the Rif's first question:

ב״ח אורח חיים סימן רמח

מה שהקשה דאמאי תנא ספינה סתם, ליתני ״אין מפליגין בספינה קטנה״, יש לומר דמילתא דפשיטא היא להאי טעמא, ואין צריך לפרש

What is the Rif's own opinion about the prohibition of *techumin* while travelling on a boat? From the fact that he rejects Rabbeinu Chananel's explanation, it would appear that he believes there is no prohibition:

<u>שו״ת מהרי״ק סימן מה</u>

וגם לפי רבינו יצחק (הריף) נלע״ד דצריך לומר דגם למטה מעשרה שרי היכא דהפליג ג׳ ימים קודם השבת ... ודאי נראה דאפי׳ יש תחומין למעלה מי׳ איכא למישרי היכא דהפליג ג׳ ימים דתחומין דרבנן. דאפילו למ״ד תחומין דאורייתא הני מילי היכא שהוא מהלך ברגליו אבל בהא דלאו מידי עביד אלא מיא ממטו ליה לספינה או הנכרים המלחים פשיטא דליכא איסורא דאורייתא

According to the Maharik, the Rif's leniency seems to work as follows – it is unclear whether *techum* is *de'Oraita*. Assuming it is, it is unclear whether this prohibition applies off land, and when the traveler is not taking part in the movement (but has the sailors doing that for him). Considering all that, a person should still do their best and leave well before Shabbat. If one leaves early enough in the week – three days or more prior to Shabbat, that is strict enough to justify leaning on the lenient possibilities.

The Rambam, however, who explains the Gemara like the Rif, writes the following:

<u>שו״ת הרמב״ם סימן שח</u>

אין הפרש בין ההליכה בספינה ובין ההליכה על גבי צואר של קורות והדומה להם הכל מותר, <u>אלא אם כן לא יהיו</u> עמוקים ויהיה בין שטחם ובין שטח הארץ פחות מעשרה טפחים ואז תהיה ההליכה באלו המים בשבת אסור, ואין ההליכה באלו כדין ההליכה בארץ, ויתלה בזה אסור תחומין. ואמנם המים הרבים שגבהם עשרה טפחים או יותר ההליכה על גבם מותר בשבת לפי שאין אסור תחומין למעלה מעשרה בכרמלית ומפני זה היה מותר ללכת בימים המלוחים תמיד על איזה תכונה שיהיו.

We will soon see that the Rambam explains the *Beraita* differently from Rabbeinu Chananel. He does write that in a situation in which one is travelling in shallow water, the prohibition of *techumin* does apply, in accordance with Rabbeinu Chananel.

Meaning, the Rambam accepts Rabbeinu Chananel's view, but not his reading of the *Beraita*. Remember that the Rif challenges Rabbeinu Chananel's view that the *Beraita* should have specified that it was only referring to shallow water. The Bach answers that according to Rabbeinu Chananel's reading, this is self-evident. The Rambam, however, accepts the Rif's question, and thus must offer an alternative explanation of the *Beraita*, but he admits that the Halacha is correct - that there is a prohibition of *techumin* in shallow water.

<u>בית יוסף אורח חיים סימן רמח אות ב</u>

ואשתמיטתיה למר (למהרי״ק) תשובת הרמב״ם, שהיא אוסרת להלך בשבת בספינה חוץ לתחום אם אין המים גבוהים עשרה טפחים. ומסתמא לא פליג אהרי״ף רבו. ועוד שהם שוים בטעם איסור להפליג

The Beit Yosef explains that if the Rambam forbids travelling in shallow water, it is reasonable to believe that that is the Rif's opinion as well.

To summarize the opinions so far:

According to the Rashbam, the *Beraita* follows Beit Shammai, and halacha therefore permits boarding a boat before.

Rabbeinu Chananel explains that the reason for the *Beraita*'s prohibition is *techumin*. The Rashbam, however, believes that there is no prohibition of *techumin* on a boat as the person is not actually travelling, but being moved along on the boat by the water.

The Bach writes that the *de'Oraita* prohibition of *techumin* fundamentally applies only on land, but the Rabbis included travelling on water into the prohibition so as not to be confusing. Still, the rabbis are lenient regarding *techum* on water for the sake of a Mitzvah. The Ohr Zarua explains that Rabbeinu Chananel fundamentally agrees with the Rashbam, but understands that under normal circumstances, one must be stringent in regards to *techumin* on water due to *marit ayin*.

The Maharik learns that the Rambam and Rif believe that there is no prohibition of *techumin* on water at all. The Teshuvat HaRambam, however, specifies that there is a prohibition of *techumin* in shallow water (while the *Beraita* refers to deep water).

A. <u>The Rif and the Rambam: For the sake of *Oneg Shabbat*</u>

The Rif's third question on Rabbeinu Chananel (how could the prohibition of *techumin* be put aside for the sake of a Mitzvah) implies that the prohibition at hand is a relatively lenient one. The Rif and Rambam base their opinion on the proximity between the original *Beraita* and the following one:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף יט עמוד א

תנו רבנן : אין צרין על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת, ואם התחילו - אין מפסיקין.

What is the common denominator between setting sail and laying siege?

רי״ף מסכת שבת דף ז עמוד ב

היינו טעמא דאין מפליגין בספינה פחות מג׳ ימים קודם השבת <u>משום בטול מצות עונג שבת דכל ג׳ ימים הויא להו</u> שינוי וסת משום נענוע הספינה כדכתיב בהו יחוגו וינועו כשכור וגו׳ ולא יכלי למעבד עונג שבת <u>ולאחר שלשת ימים</u> הויא להו נייחא ובעי מיכלא ומקיימי מצות עונג שבת ... והוא הדין שאין צרין על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת משום דלא מיתהני להו מיכלא ומשתיא תוך ג׳ ימים משום טרדא ופחדא דליבא ולבתר תלתא יומי פרח פחדייהו ומקיימי ליה לעונג שבת

The Rambam similarly writes:

רמב״ם הלכות שבת פרק ל הלכה יג

אין צרין על עיירות של גוים פחות משלשה ימים קודם השבת, כדי שתתישב דעת אנשי המלחמה עליהן ולא יהיו מבוהלים וטרודים בשבת, ומפני זה אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת כדי שתתישב דעתו עליו קודם השבת ולא יצטער יתר מדאי

Certain situations require several days to get adjusted. Since one must properly prepare for Shabbat in order to ensure full *Oneg Shabbat*, one must therefore begin those activities well in advance to ensure proper fulfillment of the Mitzvah of *Oneg Shabbat*. The Rif continues:

רי״ף מסכת שבת דף ז עמוד ב

והיינו טעמא דלדבר מצוה שרי משום דפטירי ממצות עונג

There is a rule of העוסק במצווה פטור מן המצווה - when one is engaged in one Mitzvah he is exempt from fulfilling a second one. When one set sail in order to fulfill a Mitzvah, he is exempt from the Mitvzah of *Oneg Shabbat*, and he may therefore set sail less than three days before Shabbat.

7. Tosafot – the Prohibition of Swimming

<u>תוספות מסכת שבת דף יט עמוד א</u>

אין מפליגין בספינה - אפילו תוך התחום אסור משום שט

Tosafot mentions the prohibition against swimming on Shabbat. Chazal forbid swimming out of concern that one might come to form a makeshift raft (Beitzah 36b). Tosafot understands that this prohibition applies to boating as well, but this prohibition is overruled for the sake of a Mitzvah, and it also does not apply when one sets sail more than three days before Shabbat.

ה. בעל המאור – ״לפני״ שבת

המאור הקטן מסכת שבת דף ז עמוד א

ולי נראה טעם אחר, בין בזו, בין במה שאמרו ״אין צרין על עיירות של נכרים״, דכולהו מקום סכנה הוא, וכל שלשה ימים קודם לשבת קמי שבתא מקרי, ונראה כמתנה לדחות את השבת, מפני שאין דבר שעומד בפני פקוח נפש

The Beraitot are discussing activities that involve danger, and are likely to require Shabbat violation for the sake of *pikuach nefesh*, preserving life. Of course, if one is in a dangerous situation, he or she is required to do everything possible to overcome the danger, but one is still forbidden from knowingly putting oneself into such a situation before Shabbat. What is considered "before Shabbat?" The Baal Hamaor explains that this means three days before.

The Baal Hamaor is the first opinion that we have seen who discusses the issue of Melacha that will be performed on Shabbat. What would the other Rishonim think of this understanding?

One possibility is that they reject the Baal Hamaor's premise that for a certain period before Shabbat, one must be conscious of the implications one's actions will have on Shabbat. Meaning, if one is allowed to violate Shabbat for *pikuach nefesh*, one need not be concerned that his actions before Shabbat will create a situation of *pikuach nefesh* on Shabbat. Just like the Baal Hamaor admits that it is permitted to set sail four days before Shabbat, even though it will likely require violating Shabbat, since one is not yet within the days that are considered "before Shabbat," the other Rishonim could argue that there is no Halachic time of "before Shabbat" at all. In this context it is relevant to mention a question that we discussed earlier. The Rif asks on Rabbeinu Chananel: if sailing will result in a violation of *techumin*, then why is it permitted to set sail more than three days before Shabbat? The Bach (248, 4) answers that the concern of putting oneself into a situation where one will violate *techumin* only applies during the period "before Shabbat."

From the Rishonim, however, and even from the Gemara itself, it seems that one can infer that there is a different response to the Baal Hamaor's concern:

<u>תלמוד בבלי מסכת שבת דף יט עמוד א</u>

ופוסק עמו על מנת לשבות, ואינו שובת, דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר : אינו צריך.

<u>רש״י מסכת שבת דף יט עמוד א</u>

ופוסק - עם הנכרי על מנת לשבות, ואין צריך לשבות.

The Gemara is discussing a boat whose crew is not Jewish. The Jewish passenger makes a condition with them that he will travel on the boat only if it will remain stationary on Shabbat. Even if the non-Jewish crew does continue travelling on Shabbat, the Melacha they perform is considered for their own benefit, and the Jew may therefore benefit.

The Ritzvah, one of the Baalei HaTosafot, understands that the prohibition stems from the prohibition of swimming (as we mentioned earlier as the opinion of Tosafot); however, note his additional explanation:

תוספות מסכת עירובין דף מג עמוד א

וטעם שאסור ליכנס בספינה אומר ריצבי׳א משום דדמי לשט בנהר, ואסור גזירה שמא יעשה חבית של שייטין, אי נמי שמא ינהיג הספינה והוי כמוליכה ארבע אמות בכרמלית

He writes that perhaps the prohibition is due to the concern that the Jew will come to steer the ship. Meaning, the default situation is that the boat is not being steered by a Jew! According to this perspective, it seems reasonable that one does not need to be concerned that a Jew will come to violate Shabbat for the sake of the ship's care, as the ship's crew is not Jewish. The Ran, based on the Ramban, adds that, if most of the passengers are not Jewish, then there is no problem of benefitting from Melacha being performed on Shabbat by the crew:

<u>הריין על הרייף מסכת שבת דף ז עמוד ב</u>

אבל הר״ז הלוי ז״ל כתב טעם (כאן הוא חוזר על דברי בעל המאור. הר״ז הלוי – רבנו זרחיה, בעל המאור)... ועל דרך זה התיר הרמב״ן ז״ל מפרשי ימים שיכנסו בים בשבת ולפרוש מן הנמל ואין חוששין, משום דכשאסרו... לא אמרו אלא ... שכל המלאכה הנעשית בה אינה נעשית אלא בשבילו. אבל בספינה שרובה נכרים, וישראלים מועטים נכנסים בה, כיון דרובה נכרים – על שם הנכרי היא נעשית וכדאמרינן בפ׳ כל כתבי (ד׳ קכב א) במסבה שרובה נכרים והדליק נכרי את הנר שמותר לישראלים שבה להשתמש לאורה.

The Ran explains that the Ramban holds like the Baal Hamaor. Therefore, if most passengers aren't Jewish, one need not be concerned that the crew is performing Melacha specifically on the Jew's behalf, and one may therefore set sail even within three days of Shabbat. These Rishonim's idea that the prohibition is based on the fact that the crew will perform Melacha on the Jew's behalf, appears to be implied in the Gemara itself, as it states that even if one is setting sail within three days in order to fulfill a Mitzvah, one must still make a condition that the boat not travel on Shabbat, seemingly in order to preclude the notion that any Melacha does end up being for the Jew's benefit.

1. The Ramban, based on the Ritva – the Prohibition of Giving Instructions to a Non-Jew

The Ritvah explains that the Ramban believes that the issue is that the non-Jewish crew will be performing Melachot on his behalf, so that the crew would be considered the Jew's *shaliach* for performing Melacha:

חידושי הריטב״א מסכת שבת דף יט עמוד א

והנכון והעיקר בזה מה שפיי רבינו הגדול ז״ל, דמתניתין בספינה שרובה ישראל או מחצה על מחצה, ויש במלחות הספינה [פעילות המלחים] כמה מלאכות של תורה, קושר ומתיר וכיוצא בו וכמה איסורין דרבנן, וכשנכנס שם בערב שבת, אף על פי שקבלנות היא, מכל מקום <u>נראית כאילו ישראל מצוה לו לעשות, וכאילו עושה בשליחותו</u>, כיון שישראל שם ונראה כעושה מלאכת קבלנות בביתו של ישראל שהוא אסור, אבל ברביעי ובחמישי דלא מינכרא מילתא שישראל שם ונראה כעושה מלאכת קבלנות בביתו של ישראל שהוא אסור, אבל ברביעי ובחמישי דלא מינכרא מילתא שישראל שם ונראה כעושה מלאכת קבלנות בביתו של ישראל שהוא אסור, אבל ברביעי ובחמישי דלא מינכרא מילתא בשבת עשאוה כאילו הוא קבלת בנין חוץ לתחום שהוא מותר, ומזה הטעם התירוהו לדבר מצוה, וראיה לפיי זה מדתניא בתוספתא דמכילתין (פי״ד הי״ב) מילא מים להשקות בהמתו משקה אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור, אין מפליגין בספינה פחות מגי ימים קודם לשבת, סמכו ענין זה, כלומר כי טעם האיסור מפני שנראה כאילו אסור, אין מפליגין בספינה פחות מגי ימים קודם לשבת, סמכו ענין זה, כלומר כי טעם האיסור מפני שנראה כאילו.

We are familiar with the connection between *shlichut* and asking a non-Jew to perform Melacha from the first Shiur. The Ritvah proves that there is a connection between our *Beraita* and the prohibition of benefitting from Melacha performed by a non-Jew from the fact that the Tosefta brings our *Beraita* immediately after bringing the *Beraita* that forbids benefitting from water drawn by a non-Jew. In Shiur 10 we learned about the prohibition of renting one's possessions to a non-Jew for Shabbat, and according to some of the Rishonim that prohibition is due to the fact that the non-Jew appears to be the *shaliach* of the Jew. The Ritvah explains that the Ramban believes that our *Beraita* too is based on the concern that the non-Jewish crew appears to be acting as the *shaliach* of the Jewish passenger.

In Shiur 7 we learned about the distinction between a non-Jew performing Melacha for a Jew inside versus outside of the *techum*, and the explanation for this distinction is that some situations are prohibited only because of *marit ayin*, and they are therefore permitted outside of the *techum* where

there is no concern of *marit ayin*. Similarly, in our case, there will be no *marit ayin* if one leaves before the period of "before Shabbat" (that we discussed in relation to the Baal Hamaor). (The Ritvah writes that there is no *marit ayin* when one sets sail "ברביעי ובחמישי," but this is still within three days, and the Poskim have already noted that this line is problematic.)

The Ritvah then brings a very significant leniency:

ובזה נתקיים המנהג שנהגו להפליג בים, דהשתא רוב ההולכים בספינה גוים ואדעתא דגוי עבדי, וכדאמרינן במרחץ המרחצת [המופעלת] בשבת (לקמן קכייב אי)

In Shiur 2 we learned that when a Melacha is performed by a non-Jew for the sake of non-Jews, and that one act of Melacha can be enjoyed by many people, then it is not prohibited for Jews to benefit from it as well. The Ritvah therefore explains, according to the Ramban, that the prohibition of travelling within three days does not apply when there are many passengers, most of whom are not Jewish.

1. סיכום שיטות הראשונים

The *Beraita* states that it is forbidden to set sail within three days before Shabbat, unless it is for the sake of a Mitzvah.

According to the Rashbam, the *Beraita* follows Beit Shammai's opinion, but the halacha is that there is no prohibition against setting sail any time before Shabbat.

Rabbeinu Chananel explains that the reason for the *Beraita*'s prohibition is the fact that the boat travels outside of the *techum* on Shabbat.

The Rashbam disagrees and explains that there is no issue of *techum* on a boat because the person is not actually moving – rather, he or she remains stationary on the boat, which is being moved along by the water underneath.

The Bach writes that Rabbeinu Chananel believes that the *d'Rabbanan* prohibition of *techumin* fundamentally only applies to land travel, but Chazal extended the prohibition to water travel under normal circumstances, but not when travel is required for a Mitzvah. The Ohr Zarua writes that Rabbeinu Chananel fundamentally agrees with the Rashbam's reasoning, but he holds that one must generally be stringent even on water due to *marit ayin*, but that stringency is waived for the sake of a Mitzvah.

The Rif and Rambam explain that travelling by boat is an example of an activity that requires an adjustment period, until one overcomes sea sickness. Therefore, one is required to leave more than three days before Shabbat, so that his or her *Oneg Shabbat* will not be compromised. The Maharik understands that the Rambam believes that this is the only problem and that *techumin* does not apply at all when travelling on water. The Teshuvat HaRambam, however, explicitly states that there is an issue of *techumin* in shallow water but the *Beraita* was discussing deep water, and therefore the only issue is sea sickness. The Beit Yosef writes that that is the correct understanding of the Rif and Rambam's opinion.

Tosafot explains that the prohibition of the *Beraita* is based on the *d'Rabbanan* prohibition against swimming on Shabbat

The Baal Hamaor writes that the prohibition is based on the idea that within three days before Shabbat, it is forbidden to place oneself into a situation that might require one to violate Shabbat for the sake of *pikuach nefesh*. The Ran writes that one may therefore be lenient if most passengers aren't Jewish, in which case the Melachot will not be considered to be performed for the sake of the Jewish passenger.

The Ritvah explains, according to the Ramban, that the prohibition is due to the appearance that the non-Jew is acting as the Jew's *shaliach*. Since this is only *marit ayin*, it is overruled for the sake of a Mitzvah. Additionally, when the trip begins more than three days before Shabbat, there is not even

7

the appearance of the Jew asking the non-Jew to do Melacha for him. The Ritvah writes that if most of the passengers are not Jewish then there is not even a problem of *marit ayin*, and one may set sail within three days before Shabbat.

2. <u>להלכה</u>

א. Actual Halacha

<u>שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף ב</u>

הא דאין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת, הטעם משום עונג שבת, שכל שלשה ימים הראשונים יש להם צער ובלבול.

The Shulchan Aruch rules in accordance with the Rif and Rambam. The Rema adds:

<u>רמ״א על השולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף ב</u>

וכן בספינה שינטרך הישראל לבא לידי מלאכה בשבת. אסור ליכנס בה שלשה ימים קודם השבת

The Rema writes that, in addition to the issue of *Oneg Shabbat*, there is also an issue of needing to perform Melacha, as the Baal Hamaor holds.

ב. תחומין בספינה – טעמו של ר״ח

<u>שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף ג</u>

אם נכנס בספינה מערב שבת וקנה בה שביתה, אף על פי שמפלגת בשבת, מותר, והוא שלא יצא מהספינה מעת שקנה שביתה

The Shulchan Aruch rules like the Rashbam that there is no prohibition of *techumin* for travelling on a boat.

?הרחבות – האם הרמ״א הקל עוד יותר מהשולחן ערוך בשביתה בספינה?

We saw earlier that the Beit Yosef (as opposed to the Maharik) understands that the Rif and Rambam are stringent and believe that *techumin* apply when travelling in water less than ten Tefachim deep. That is how he rules in the Shulchan Aruch:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף ב

ולפיכך מותר להפליג בהם ... והוא שלא יהא ידוע לנו שאין בעומקם עשרה טפחים, אבל במקום שידוע לנו שמקרקע הספינה לקרקע הנהר פחות מעשרה טפחים, אסור משום איסור תחומין

The Mishna Berura (Sif Katan 13) writes that since *techumin* on water is a *chumra d'Rabbanan*, one may be lenient in a case of doubt and assume that there are at least ten *tefachim* from the bottom of the boat to the bottom of the water.

The Rema is even more lenient:

הגהת הרמ״א על שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף א

... שרי ... ואפילו אין בגובה המים י' טפחים

The Gra explains the disagreement between them:

<u>ביאור הגר״א אורח חיים סימן רמח סעיף ב</u>

אבל כוי אסור כוי. רצונו (של השו״ע) לומר - <u>אפילו מיום ראשון,</u> כדעת הרי״ף, וכמו שדחה בב״י דברי מהרי״ק, וזהו שכתב ״אסור״ – אפילו הפליג ביום ראשון אסור בשבת במקום כו׳. והוסיף הרמ״א ״לצאת״, שאין איסור אלא לצאת בתוך ג׳ ימים

Meaning, the Shulchan Aruch is stringent on travelling within ten *tefachim* even if one leaves more than three days before Shabbat, while the Rema is only stringent within three days.

הרחבות – תשובת מראה הבזק – דיני עירובין בספינה 🔅

It is important to note that the above discussion only applies to boat travel, since it does not travel on dry ground. For a car or train, however, all agree that the prohibition of *techumin* applies. (And it is very possible that one would violate *techumin de'Oraita* when travelling by car or train!)

הטעמים לאיסור נסיעה ברכבת 🔶 😣

λ. <u>Ruling based on the Baal HaMaor</u>

We saw earlier that the Rema cites the Baal Hamaor. This perspective has several practical implications:

שו״ת הריב״ש סימן יז

שאלת: על היהודים שהולכים בשיירא ... ומפני הסכנה, לא יוכלו ליעכב במדבר לבדם בשבת. ולכן נסתפקת, אם ראוי למחות בידם, שלא יצאו בשיירא במדברות, למען לא יבאו לחלל את השבת, אף על פי שאין להם במה שיחיו כי אם בהליכה עם השיירות.

תשובה: דבר זה ... מתורת הרב ר׳ זרחיה הלוי בעל המאור ז״ל למדנו. כי ההיא דגרסי׳ (בפ״ק דשבת יט): ת״ר: אין מפליגין בספינה פחות מג׳ ימים קודם השבת; הרב בעל המאור ז״ל, כתב טעם ... דכולהו מקום סכנה הוא, וכל שלשה ימים קודם לשבת, קמי שבתא מיקרי. ונראה כמתנה לדחות את השבת, מפני שאין לך דבר שעומד בפני פקוח שלשה ימים קודם לשבת, קמי שבתא מיקרי. ונראה כמתנה לדחות את השבת, מפני שאין לך דבר שעומד בפני פקוח נפש... ולפי זה כל שיוצא מן הישוב בשיירא למדברות, ביום ראשון ויום שני ויום שלישי מותר, לפי שאלו הג׳ ימים מן השבוע, מתיחסים לשבת שעבר, ונקראים בתר שבתא. ואין לו להמנע מלצאת מחמת השבת הבאה, שאז אם יהיה מן השבוע, מתיחסים לשבת שעבר, ונקראים בתר שבתא. ואין לו להמנע מלצאת מחמת השבת הבאה, שאז אם יהיה לו סכנה ויצטרך לחללו מפני פקוח נפש, מותר הוא, ואין בכאן איסור. אבל, ביוצא מן הישוב למדבר ביום רביעי ויום לו סכנה ויצטרך לחללו מפני פקוח נפש, מותר הוא, ואין בכאן איסור. אבל, ביוצא מן הישוב למדבר ביום רביעי ויום חמישי וערב שבת, אסור, לפי ששלשה ימים אלו מתיחסים לשבת הבאה, ווקראים קמי שבתא... ואף על פי שהרי״ף ז״ל, והר״ם זיל, והר״ם ז״ל, פירשו הברייתא זו בילמד מתיחסים לשבת הבאה, ואין ביש איסור. אבל, ביוצא מן הישוב למדבר ביום הביעי ויום המישי וערב שבת, אסור, לפי שהלשה ימים אלו מתיחסים לשבת הבאה, ונקראים קמי שבתא... ואף על פי שהרי״ף ז״ל, והר״ם ז״ל, פירשו הברייתא זו בדרך אחרת, ... מימ הדין דין אמת

The Rivash suggests that the Halacha follows both the understanding of the Rif and Rambam and of the Baal Hamaor, and it is therefore forbidden to begin travelling through the desert within three days of Shabbat.

היוצאים בשיירא במדבר, והכל יודעים שהם צריכים לחלל שבת כי מפני הסכנה לא יוכלו לעכב במדבר בשבת לבדם, ג׳ ימים קודם שבת אסורים לצאת, וביום ראשון ובשני ובשלישי מותר לצאת, ואם אחר כך יארע לו סכנה ויצטרך לחלל שבת מפני פיקוח נפש, מותר, ואין כאן חילול; והעולה לארץ ישראל, אם נזדמנה לו שיירא אפילו בערב שבת, כיון דדבר מצוה הוא, יכול לפרוש; ופוסק עמהם לשבות, ואם אחר שיהיו במדבר לא ירצו לשבות עמו, יכול ללכת עמהם חוץ לתחום, מפני פיקוח נפש.

The Shulchan Aruch, who rules in accordance with the Rif and Rambam, brings the Halacha of the Rivash regarding travelling in the desert. Meaning, both understandings are Halachically true and accepted.

The Radvaz (vol. 4 Siman 77), however, writes that the Shulchan Aruch does not completely accept the Baal Hamaor, permitting setting out more than three days before Shabbat when he will certainly have to violate Shabbat. Rather, he suggests that the Shulchan Aruch was lenient when leaving more than three days before only if it is not a certainty that one will need to violate Shabbat. For this reason the Magen Avraham writes:

מגן אברהם סימן רמח ס״ק יד

וריבייל חייב סי נייג כי דכיון דיודע בודאי שיחלל שבת אסור וכייכ רדבייז חייא

The Mishna Berura (Sif Katan 26) brings this opinion, but other Poskim are more lenient:

שו״ת שבט הלוי חלק ב סימן רה

ובאמת בהא גופא עמדנו על סברת הריבייש דהתיר גם בשיירא במדבר אף על גב שהוא ודאי גמור שיבוא לחלול שבת מכח פיקוח נפש, ולהנייל אתי שפיר, דכיון דחזי להרזייה, שהתיר בספק, או ספק קרוב לודאי – גם ודאי מותר, דאין לחלק בזה ... והיוצא מזה על כל פנים, דלהלכה אין איסור לעשות פעולת היתר עכשיו אשר בסופה של דבר יצמח מזה דחית דין תורה מכח פיקוח נפש

Shiur number 12- Travelling on the Days Proceeding Shabbat

To summarize:

The Baal Hamaor's opinion contains a stringency and a leniency. The stringency is that one may not enter a situation where Shabbat will necessarily need to be violated for the sake of *pikuach nefesh*. The leniency is that the above prohibition does not apply if there are more than three days until Shabbat.

The Rif and Rambam believe that the prohibition against setting sail within three days before Shabbat stems from the fact that it will ruin *Oneg Shabbat*. One might ask what the Rif and Rambam would say about the Baal Hamaor. We saw three different perspectives:

- 1. They would completely reject his stringency: That before Shabbat, there is no problem with entering a situation that will result in *pikuach nefesh* on Shabbat (as held by the Yad Aharon).
- 2. They would accept his stringency, but not his leniency. Meaning, they would be stringent and forbid putting oneself into a situation of *pikuach nefesh* at any time before Shabbat. This is the Radvaz's view. Even this view, however, does not apply if there are more than three days before Shabbat and one will not necessarily be in a state of *pikuach nefesh* on Shabbat.
- 3. They would accept both the stringency and leniency of the Baal Hamaor. This is the Shevet Halevi's view.

7. <u>A Summary so far: What is relevant to Halacha?</u>

The **Rashbam** explains that the entire prohibition is only true according to Beit Shammai, whose opinion was not followed.

The **Baalei Tosafot** associate the prohibition with that of swimming on Shabbat. The poskim do not bring this opinion either (although they do record the prohibition against swimming).

The **Ramban** writes that the prohibition stems from that of benefiting from Melacha performed by a non-Jew. The Poskim do not quote his opinion as an accepted explanation of our *Beraita*, but they do believe that his perspective is true on a practical level, and one must take care that travelling on a boat on Shabbat does not violate any of the Halachot regarding benefiting from Melacha performed by a non-Jew on Shabbat.

Rabbeinu Chananel explains that the prohibition is due to *techumin*. The Beit Yosef writes that the Rambam accepts that there is a prohibition of *techumin* if the boat is travelling within ten *tefachot* of the sea bed (but the *Beraita* is discussing deep water), and this is how the Shulchan Aruch rules. The Rema disagrees and writes that the prohibition of *techumin* does not exist even if the boat is travelling in shallow water.

The **Rif and Rambam** explain that the prohibition is due to the negative impact it will have on the passengers' *Oneg Shabbat*. The Shulchan Aruch and Rema write that this is the accepted understanding of the *Beraita*.

The **Baal Hamaor** writes that the prohibition is due to the fact that it will result in being in a situation of *pikuach nefesh*, where one will need to violate Shabbat. If one leaves more than three days before Shabbat then it is permitted, as it is not yet considered the period "before Shabbat" that requires consideration of long term consequences. The Shulchan Aruch does not rule like the Baal Hamaor in the context of travelling by boat, since he believes that one need not be strict when the boat's crew is not Jewish.

However, he does bring the Baal Hamaor's perspective in the context of travelling in the desert. The Radvaz, Magen Avraham, and Mishna Berura explain that the Shulchan Aruch does not fully accept the Baal Hamaor; that he only permits leniency when there are more than three days until Shabbat only if one will not necessarily need to violate Shabbat. The Shevet Halevi, however, writes that the Shulchan Aruch completely accepts the Baal Hamaor's leniency, and one may put oneself into a situation more

than three days before Shabbat, even if one will certainly have to violate Shabbat for the sake of *pikuach nefesh*.

הרחבות – גדרי ״צורך מצווה״ 🔄

We will now see several practical implications to the above Halachot:

ה. השלכות לפסיקה כדברי הריף והרמב״ם

1. Setting sail in comfortable conditions:

שו״ת הרמב״ם סימן שח

ואמנם ההפלגה באלו הנהרות ובמה שדומה להם מותר הוא בערב שבת לפי שהסבה שבשבילה נאמר עליה אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת ... בשביל מה שאירע בו מן האסור הצער והבלבול והקיא למקצת בני אדם ... וזו הסבה נעדרת בהליכה באלו הנהרות ולפיכך יעדר הדין הנמשך אחריה.

The Rambam, who as mentioned rules that the prohibition stems from the problem of seasickness, rules that if the travelling will be done on calm waters where there is no concern that there will be a lack of *Oneg Shabbat*, then the prohibition is not relevant. That is how the Shulchan Aruch rules:

<u>שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמח סעיף ב</u>

הא דאין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת, הטעם משום עונג שבת, שכל שלשה ימים הראשונים יש להם צער ובלבול; ודוקא למפליגים בימים המלוחים, אבל בנהרות אין שום צער למפליגים בהם, ולפיכך מותר להפליג בהם אפילו בערב שבת

The Meiri expands this leniency:

בית הבחירה למאירי מסכת שבת דף יט עמוד א

יש ללמוד ממנה היתר למי שהורגל בכך או שמא בזמנים אלו לכל שהספנים בקיאים בה הרבה ואין כאן צער כל כך

The Kaf Hachaim also rules thus:

<u>כף החיים סימן רמח ס״ק יח</u>

לפי טעם זה יוצא לנו התר, דמי שהורגל לילך דרך אניה בלב ים, וכן הספנים שאמנותם בכך ואינם מרגישים שום צער ולא בלבול ואוכלים בשעת אכילה, שרי להו להפליג ג׳ ימים קודם שבת, שאינם מתבטלים מעונג שבת

Rav Moshe Hadaya (Chief Rabbi of Eilat) similarly rules that there is no concern regarding modern cruise ships:

תחומין י עמוד 381

.... אניות נוסעים המדורגות ביניהן כבתי מלון.... בנויות על מנת לתת לנוסעים בהם את ההרגשה הטובה ביותר ואת מיטב התענוגות שבני אדם מצפים לקבל מהפלגה שכזו... על כן בעת בניית האניה מוסיפים לה בולמי זעזועים מיטב התענוגות כך שהאורחים לא יחושו בתחושת הנדנוד ולא יגיעו לידי בחילה והקאות.

2. Flights: Ray Moshe Feinstein writes:

<u>שו״ת אגרות משה אורח חיים חלק ג סימן צו</u>

ובדבר שבת אינו נוגע למעשה כי יראי ה׳ לא יסעו בעראפלאן (מטוס) בשבת כי אף אם אין תחומין למעלה הרי לאחר שיגיע העראפלאן על הקרקע נוסעים העראפלאנס שטח גדול יותר מתחום שבת על הארץ ממש שיש כבר איסור תחומין, וגם יהיה אסור לירד וגם הא אין שום אדם נוסע בלא חפצים, וגם הא ליותר מי״ב מיל אסור להרמ״א מדין תחומין אף למעלה מעשרה מאחר דהוא ספקא דאורייתא ובלא כל זה נמי אין לשומרי תורה ליסע בעראפלאן בשבת אף אם יכנס לשם בע״ש ויצא משם אחר השבת וממילא אין נוגע זה למעשה. ולפלפולא בעלמא ודאי אין צורך בלא הוכחות מגמ׳ ופוסקים.

Rav Moshe Feinstein explains that there are many Halachic problems once a plane lands on Shabbat. However, in a situation where a plane could take off before Shabbat and land after Shabbat (see *techumin* volume 32 page 30), would there be a problem of a lack of *Oneg Shabbat*? Rav Waldenberg writes:

שו״ת ציץ אליעזר חלק א סימן כא

והנה לדעת הרי״ף הרמב״ם והשו״ע, שטעם איסור הפלגה בספינה ג׳ ימים לשבת הוא משום ביטול עונג שבת, כ״ש טיסה באוירון שאסור בתוך ג׳ ימים לשבת אם ברור שיסע במשך כל הזמן עד שבת, כי באוירון הנענוע והסבוב ושינוי הוסת הוא בהרבה יותר גדול וחזק מבספינה.

Rav Tzvi Reisman writes that this issue is much less relevant in our time:

תחומין לב עמוד 39

בימינו, שהטיסה נוחה ואינה גורמת ״צער ובלבול״, ובפרט ״למי שהורגל לכד״, אין מקום לחשוש לביטול עונג שבת בטיסה. וכן כתב רבי יצחק הלוי דונר (קובץ קול התורה, חוברת סה עמוד רכד) ״לכאורה בנידון דידן, באווירון, הוי יותר טוב אפילו מספינות שבנהרות, ובדואי אין בה שום צער״

Regarding the Tzitz Eliezer's responsum, he writes:

בתשובת ציץ אליעזר לא צוין התאריך בו נכתבה, וייתכן שכיום, כשהשהות במטוס נוחה, לא היה אוסר מחשש לביטול עונג שבת.

The Bemareh Habazak is lenient in a situation of need:

שו״ת במראה הבזק חלק ה תשובה כט

שאלה: ביום שישי יוצאת טיסה מטוקיו לניו יורק בשעה 12:00 בצהריים. בגלל מעבר קו התאריך הטיסה מגיעה לניו יורק ביום שישי בשעה 11:00 לפני הצהריים. עד המעבר של קו התאריך יתכן וחלק מהזמן המטוס יטוס בשבת, לפי מקום היציאה ולפי מיקומו של המטוס ביחס לפני הקרקע.

האם מותר לטוס בטיסה זו ואם כן האם יש מגבלות כל שהן בנוגע לטיסה וההתנהגות בה.

תשובה: מעיקר הדין מותר לו לאדם לעלות לפני שבת על טיסה זו, ובפרט לאיש עסקים. והדבר מותר גם אם הטיסה תמשך כאשר הוא טס מעל למקום שבו השבת נכנסת או כבר נכנסה. החל בשעה שבה היה חייב בשמירת שבת ועד לרגע שהמטוס יעבור את קו התאריך ימנע עצמו מלעשות פעולות שהן בגדר חילול שבת, ואז לא יבקש מאנשי הצוות לבצע עבורו פעולות כאלה.

אין כל ספק שמותר לעלות על המטוס אם זה יחצה את ״קו התאריד״ קודם כניסת השבת. כמבואר בשאלה, כל זה הוא כאשר הנחיתה תהיה במקום בו עדיין לא נכנסה השבת.

הרחבות – תשובת במראה הבזק עם ההערות במלואם 🔅

1. The Halachic Implications based on the Baal HaMaor

שו״ת תשב״ץ חלק א סימן כא

ומכאן אני אוסר למול את הגר בחמישי בשבת כדי שלא יבא יום ג׳ למילה בשבת ויצטרכו לחלל עליו שבת כדאיתא במכאן אני אוסר למול את הגר בחמישי בשבת כדאיתא במסי שבת בפי רבי עקיבא (פייו עייא) והייה לתינוק שחלה ונתרפא בחמישי בשבת והיה אפשר למול חד בשבת שממתינין לו עד למחר כיון שלא יכלו להמולו בזמנו

The Tashbetz writes that just like it is forbidden, based on the Baal Hamaor, to set sail within a few days of Shabbat because this will result in Shabbat violation, one should also avoid arranging a Brit Milah (of a convert or of a baby whose Brit was postponed for health reasons) within three days of Shabbat. The Taz (Yoreh Deah Siman 262 Sif Katan 3) rules like the Tashbetz, but the Shach disagrees:

<u>ש״ך יורה דעה סימן רסו סעיף קטן יח</u>

ואין דבריו נראין, דהא אמרינן ... דהיינו דוקא לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה שפיר דמי... ואין לך מצוה גדולה מזו The Mishna Berura follows the Shach:

משנה ברורה סימן שלא סעיף קטן לג

אין מחמיצין את המצוה.

Rav Kook, however, rules stringently:

שויית דעת כהן (ענייני יורה דעה) סימן קמה

ראוי לחוש לדברי התשבייץ, ביחוד שיש לומר דתלי בנפשות על פי מה שכתב בספר שויית מהרייי אסאד (סיי ריינ), דבאמת יש חשש סכנה במילה, אלא שהמצוה מגינה, וכיון שיש ספק ואולי אינו חייב מצד המצוה הוי קצת ספק בסכנת נפשות, על כן ראוי לחוש לענייד.

Meaning, since Milah involves an element of danger, one should try to fulfill it in a situation where one is certainly obligated in the Mitzvah, in order that the Mitzvah should serve as a merit that protects against the danger. Since the Tashbetz believes there is no Mitvzah for a delayed Milah within three days of Shabbat, it is therefore preferable to wait and do the Milah only once one is certainly obligated.

<u>ילקוט יוסף שבת א סימן רמח סעיף ח</u>

תינוק שחלה ונדחית המילה לאחר יום השמיני ללידתו, ונתרפא ביום חמישי, או ביום שישי, אסור למולו ביום חמישי או שישי. וכן המנהג אצלינו, שיש לחוש פן יצטרכו לחלל עליו את השבת, כדי להעלות ארוכה ומרפא למכתו. ולכן יש לדחות את המילה ליום ראשון. ובמקום שיש להם מנהג ברור למול מילה שלא בזמנה ביום חמישי או שישי, יש להניחם במנהגם, שיש להם על מה שיסמוכו. ובמקום שלא נתברר מנהגם, יש להחמיר בזה.

The Magen Avraham, however, writes:

מגן אברהם סימן שלא ס״ק ט

ולי נראה דבזמן הזה שאין רוחצין אותו ליכא למיחש לזה דלא שכיח כלל שיחללו עליו שבת

All Poskim should seemingly accept the reasoning of the Magen Avraham; if, practically, nowadays one almost never needs to violate Shabbat after a Milah, then why shouldn't one perform it at the earliest possible opportunity, even within three days of Shabbat?

Of course, if we were not discussing Milah, but something that is not a Mitzvah, then all Poskim would admit that one must be careful to not create a situation that will require one to later violate Shabbat:

שמירת שבת כהלכתה, מהדורה תשל״ט, פרק לב סעיף לג

מיום ד' בשבוע ואילך אסור לעשות מעשה שכתוצאה ממנו יווצר מצב של פיקוח נפש ויהיה צורך בחילול שבת. ולכן, אם יש צורך בניתוח שאינו דחוף, כגון ניתוח שקדים, אם אפשר הדבר, יש לקובעו לראשית השבוע, שמא יצטרכו לחלל שבת לשם טיפול אחרי הניתוח. ובדיעבד, כאשר נעשה הניתוח שלא כדין סמוך לשבת – מותר לחלל את השבת בכל צרכי החולה שבסכנה.

Summary

The Gemara in Shabbat (19a) states that it is forbidden to set sail within three days of Shabbat. We saw six different opinions of the Rishonim for the reason behind this prohibition:

- 1. Rashbam: This is the opinion of Beit Shammai, who requires *Shevitat keilim*.
- 2. Tosafot: It stems from the prohibition against swimming.
- 3. Rabbeinu Chananel: It is due to the prohibition of *techumin*.
- 4. Ramban (according to the Ritvah): It is due to the prohibition against benefitting from Melacha performed by a non-Jew.
- 5. Rif and Rambam: It is because of the negative impact it will have on *Oneg Shabbat*.
- 6. Baal Hamaor: It is because it is forbidden, in the days preceding Shabbat, to enter a situation where one will later need to violate Shabbat for *pikuach nefesh*.

The Halacha:

The opinions of the Rashbam and Tosafot are not accepted.

Rabbeinu Chananel's opinion, which forbids due to *techumin*, was accepted by the Shulchan Aruch if the boat is travelling in shallow water (less than ten Tefachim deep), while the Rema rules that the prohibition of *techumin* does not apply at all on water.

The Poskim believe that the Gemara is not discussing the Ramban's concern - benefitting from the Melacha of a non-Jew, but that concern is certainly true Halachically.

The Shulchan Aruch (and this is also the Rema's implication) rules, in accordance with the Rif and Rambam, that the reason behind the *Beraita*'s prohibition is the impact the boating will have on *Oneg Shabbat*.

The Rambam himself writes that, according to his understanding, there is no problem of setting sail close to Shabbat on calm waters, and the Shulchan Aruch follows this ruling. The Meiri writes that one may also be lenient for a ship's crew who are used to being at sea and will not get seasick, and this is the ruling of the Kaf Hachaim. Rav Hadaya learns from here that this prohibition does not apply when travelling on a cruise ship that is designed to avoid motion sickness.

The Tzitz Eliezer writes that air travel is very turbulent and should certainly be included in the prohibition against boat travel. Rav Tzvi Reisman, however, writes that one needs to consider if that is still the case in modern aircraft.

The Rivash explains that the Baal Hamaor's view is relevant to desert travel, and that is accepted by the Shulchan Aruch and Rema. Meaning, leaving on a trip through the desert within three days of Shabbat is prohibited, while setting out more than three days before Shabbat is permitted (that is the Shevet Halevi's understanding, while the Magen Avraham and Mishna Berura write that if one will certainly need to violate Shabbat, then it is prohibited even more than three days before Shabbat).

In light of the Baal Hamaor's position, the Tashbetz forbids performing a postponed Brit Milah in the days before Shabbat. The Taz, Rav Kook, and Yalkut Yosef accept his position. The Shach and Mishna Berura, however, disagree and write that it is preferable to not delay the Mitzvah further and to perform it before Shabbat (as the Gemara itself writes that one can leave within three days for the sake of a Mitzvah). The Poskim learn from this discussion that one certainly needs to be stringent if it is not for the sake of a Mitzvah, and one should therefore not schedule an elective surgery before Shabbat if it will lead to the need to violate Shabbat later.

